

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

• جغرافیا یازدهم انسانی

نواحی اقتصادی

(کشاورزی و صنعت)

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)

اقتصاد

نظامی از تولید، توزیع، مبادله و مصرف کالاها
و خدمات توسط گروه‌های مختلف اجتماعی در یک ناحیه
است.

گروه آموزشی عصر

طبقه بندی فعالیت‌های اقتصادی

- ۱- فعالیت‌های نوع اول (کشاورزی): به فعالیت‌هایی گفته میشود که با استخراج و به دست آوردن مواد خام یا محصول از زمین یا دریا سروکار دارند؛ مانند زراعت، دامپروری، صید ماهی، جنگلداری و استخراج معدن.
- ۲- فعالیت‌های نوع دوم (صنعت): شامل فعالیت‌هایی است که طی آنها منابع و مواد اولیه در کارخانه‌ها تغییر شکل می‌یابند و به کالا تبدیل میشوند؛ مانند تولید انواع کالاهایی که در زندگی روزانه از آنها استفاده میکنیم.
- ۳- فعالیت‌های نوع سوم (خدمات): به فعالیت‌هایی گفته میشود که در فرایند آنها خدماتی به دیگران ارائه میشود؛ مانند حمل و نقل، بانکداری، امور پزشکی و درمانی، امور آموزشی، قضایی، خرید و فروش، تجارت و مانند آن. خدمات مربوط به جمع‌آوری و پردازش اطلاعات
- ۴- فعالیت‌های نوع چهارم: بخشی از فعالیت‌های اقتصادی که فراهم‌کننده و فناوری‌های (اطلاعاتی و ارتباطی) (ICT) و پژوهش و تحقیق و توسعه است.

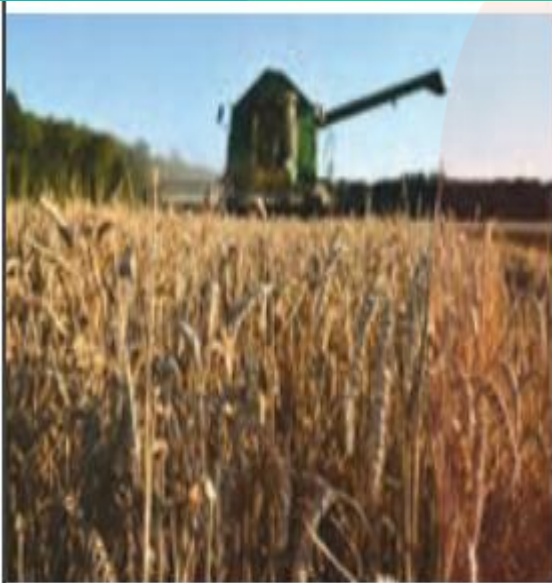
گروه آموزشی عصر

کشاورزی

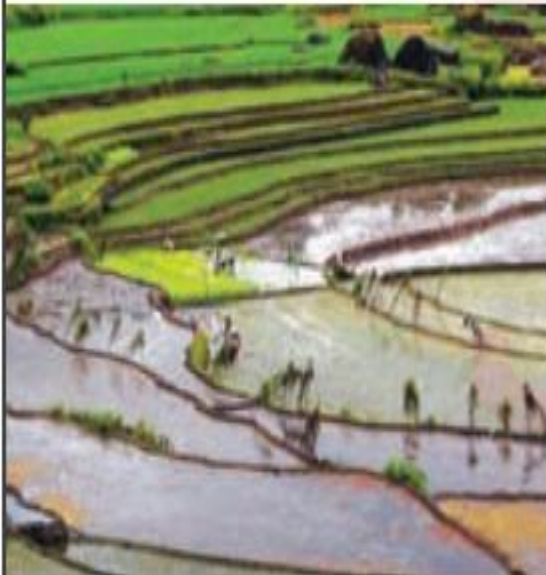
بخش اول: غیر تجاری و معیشتی

بخش دوم: تجاری

ویژگی‌ها - نواحی	نوع کشاورزی	
چرای شبانی و کوچ افراد و دام‌ها به منظور یافتن آب و علوفه در استپ‌ها؛ مانند بخش‌هایی از عربستان، ایران، آسیای مرکزی و جنوب غربی آسیا، ساوانا و ...	گله‌داری شبانی	کشاورزی معیشتی (غیر تجاری)
قطع درختان و سوزاندن پوشش گیاهی در نواحی استوایی توسط ساکنان بومی و کشت محصولاتی چون ذرت و بره‌ها کردن زمین پس از ضعیف شدن آن و به جست‌وجوی زمین دیگر رفتن (بسوزان و برو)	کشت نوبتی (کوچنده)	
تراس‌بندی مزارع برنج در آسیای موسمی روی دامنه‌های ملایم، و مزارع کم‌وسعت اما پر محصول، مانند مزارع برنج فیلیپین، تایلند و ...	کشت برنج آبی (غرقابی)	
در نواحی سرد و خشک آسیا، دره‌های رودها در جنوب غربی آسیا و قسمتی از اروپا، کشت غلات، ارزن، لوبیا، سیب زمینی و ... توسط خانوار روستایی و پرورش گاو و گوسفند	کشت غله روستایی و دامداری	
در ارتفاعات یا دره‌ها یا جلگه‌های رودخانه‌ای مناطق استوایی مانند ارتفاعات مکزیک و آند، استفاده از وسایل ابتدایی، کشت ذرت و سیب زمینی و گندم و پرورش لاما و گوسفند	زراعت بدوی ساکن	
کشت غلاتی مانند گندم، جو، ذرت و برنج در مقیاس وسیع با استفاده از وسایل پیشرفته برای عرضه به بازارهای جهانی؛ مانند ناحیه میدوست در امریکا، کانادا، روسیه و ...	کشت غله تجاری	کشاورزی تجاری
پروراندن دام برای استفاده از گوشت همراه با دامداری مجهز در کنار کشت غله تجاری مانند هلند، فرانسه، استرالیا، امریکا	دامداری تجاری	
تولید تخصصی یک محصول گرمسیری مانند موز، قهوه و نیشکر در نواحی استوایی برای فروش گسترده در بازارهای جهانی	کشت تخصصی تک محصولی (پلاتیشن)	
کشت متمرکز میوه و سبزی با تمرکز روی یک محصول؛ مانند باغ‌های زیتون در یونان	باغداری تجاری	
پرورش درختان انگور، زیتون، انجیر و مرکبات همراه با دامداری نسبتاً کوچک (بز و خوک)	کشاورزی مدیترانه‌ای	
گله‌داری‌های بزرگ توسط خانوارهای کشاورز مانند گله‌داران استرالیا، زلاندنو و آرژانتین	گله‌داری مزرعه‌ای	

مزرعه گندم - فرانسه

کشت برنج - فیلیپین

غلات

برنج - گندم - جو - چاودار - ارزن

امنیت غذایی

نقش مهمی در زندگی انسان

اهمیت غذایی کشورهای آسیایی و آفریقایی

مزارع وسیع گندم :

در چین، هند، امریکا، روسیه، کانادا، فرانسه و استرالیاست..

مزارع برنج:

آسیا و جنوب شرقی

مزارع ذرت: آمریکا 40 درصد جهان

کشت و صنعت : به کارخانه هایی که در کنار کشاورز های بزرگ به وجود

می آیند و کار بسته بندی و توزیع محصولات در بازار مصرف را به عهده دارند

(ب) دامداری تجاری

در دامداری تجاری، دامداران برای تولید **گوشت، شیر** و سایر لبنیات یا پشم به نگهداری از دامها و پرواربندی آنها با استفاده از تجهیزات مدرن در کنار مزارع بزرگ کشاورزی تجاری شکل می گیرند و از بقایای محصولات کشاورزی خوراکشان تهیه می گردد.

(کشت تک محصولی تخصصی) پالنتیشن

- **پالنتیشن**: پالنتیشن عبارت است از زمینهای وسیع کشاورزی که به تولید یک محصول خاص اختصاص دارد. این محصولات برای صادرات و عرضه به بازارهای فروش جهانی تولید میشوند.

کانوچو

نخل روغنی (پالم)

پنبه

قهوه

کاکائو

چای

موز

نیشکر

آناناس

برخی محصولات کشاورزی پالنتیشن‌ها

صنعت

- مهمترین نواحی صنعتی یا قطبهای صنعتی جهان
  - الف) امریکای شمالی
  - ب) اروپای غربی:
  - پ) مشرق، جنوب و جنوبشرقی آسیا:
  - ت) روسیه و اروپای شرقی :

مای دارس

گروه آموزشی عصر

صنایع نو با فناوری پیشرفته های تک (High Technology)

- ویژگیهای مهم صنایع نو
  - بر محور فناوری پیشرفته و استفاده از متخصصان و محققان قرار دارند.
  - این صنایع عمدتاً پیشرفت آنها بر مبنای نوآوری و رقابت است
  - برای مثال، (تولیدکنندگان گوشیهای تلفن همراه هر ساله گزینه های جدیدی به مدلهای قبلی اضافه میکنند تا از سازندگان دیگر جلو بیفتند و در رقابت، سود بیشتری نصیب خود کنند).
  - این صنایع ناگزیر به برقراری ارتباط با فناوریهای روز دنیا و صادر کردن کالاهای تولید شده به کشورهای دیگر جهان اند.

پارکهای علم و فناوری در نزدیک قطب های صنعتی شکل می گیرند

گروه آموزشی عصر

خدمات

بخش خدمات، فعالیت‌های متنوعی را در بر می‌گیرد و گسترش فعالیت‌های خدماتی بر چشم‌انداز و منظره شهرها تأثیرات بسیاری می‌گذارد. مؤسسات و نهادهای مالی، بانک‌ها، مؤسسات گردشگری و مجتمع‌های رفاهی، مؤسسات حمل و نقل، مراکز درمانی-آموزشی و... موجب پیدایش ساختمان‌های بلندمرتبه و برج‌های عظیم در شهرها شده‌اند. مراکز خرید و مجتمع‌های تجاری چندطبقه که هم بخش خرید و هم بخش‌های تفریحی دارند، در بسیاری از شهرهای بزرگ جهان گسترش یافته‌اند. این مراکز معمولاً طراحی و معماری مشابهی دارند.

مركز تجارت ملی - شانگهای - چین

مركز خرید - دوبي - امارات متحده عربي